

Strasbourg, den 5.7.2016
COM(2016) 451 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

**Meddelelse om yderligere foranstaltninger for at øge gennemsigtigheden på
skatteområdet og bekæmpe skatteunddragelse og skatteundgåelse**

DA

DA

Indledning

Europa-Kommissionen har sat sig en ambitiøs dagsorden for en mere fair, gennemsigtig og effektiv beskatning i EU i overensstemmelse med den bredere målsætning om holdbar vækst og investeringer til støtte for jobskabelsen i et mere uddybet indre marked. Virksomhederne bør betale skat i det land, hvor de genererer deres overskud. Bekæmpelse af skatteunddragelse og skatteundgåelse er et centralt element af denne dagsorden.

Skatteunddragelse og skatteundgåelse berøver de offentlige budgetter for milliarder af euro i indtægter hvert år, det forvrider konkurrencen mellem virksomheder og skaber unfair og ulige vilkår for alle skatteydere. Det undergraver idéen om vækstfremmende skattesystemer og skaber hindringer for en velfungerende kapitalmarkedsunion. Det risikerer at kvæle innovation og konkurrenceevnen, da de små og mellemstore virksomheder, som er den vigtigste kilde til beskæftigelse i Europa, ender med at betale uforholdsmæssigt mere i skat end de større virksomheder, som har råd til at give sig af med aggressiv skatteplanlægning. Skatteundgåelse kan også være med til at øge skatten på arbejde, eftersom regeringerne opvejer tabet af indtægter ved at øge skatten på andre områder til skade for beskæftigelsen og bevarelsen af et sundt arbejdsmarked. Fair beskatning er også afgørende for den sociale kontrakt mellem borgerne og staten. Offentligheden har slået kraftigt til lyd for, at der gøres noget for at bekæmpe aggressiv skattepraksis, som udhuler de indtægter, staten har brug for til andre formål.

Da skatteunddragelse og skatteundgåelse i dag er af grænseoverskridende karakter, er rent nationale tiltag til at få bugt med problemet ofte ineffektive. Ukoordinerede nationale foranstaltninger til at bekæmpe misbrug af skattereglerne kan endog forværre situationen ved at føre til splittelse af det indre marked, skabe nye byrder for skatteyderne og danne nye smuthuller, som kan udnyttes i den aggressive skatteplanlægning. En koordineret tilgang til bekæmpelse af misbrug af skattereglerne – såvel på EU-plan som på internationalt plan – er afgørende.

Kommissionen har derfor fremsat en række forslag til en stærkere og mere koordineret EU-tilgang til bekæmpelse af misbrug, der er på linje med den internationale dagsorden, men også går videre end det, når det er nødvendigt af hensyn til det indre marked. Disse initiativer har allerede kastet en række skelsættende resultater af sig, som ventes fundamentalt at forbedre skatteforholdene for borgere og virksomheder i Europa. Kommissionen har desuden med udgangspunkt i statsstøttereglerne iværksat undersøgelser af, hvorvidt nogle medlemsstater har givet udvalgte multinationale selskaber skattefordele¹.

Til trods for disse væsentlige fremskridt venter der stadig et stort arbejde for at bekæmpe skatteundgåelse og skatteunddragelse og begrænse mulighederne for at skjule større formuer som afsløret for nylig i medierne i sagen om de lækkede såkaldte "Panama-papirer".

¹ Se meddelelsen om begrebet statsstøtte, punkt 169-174:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/notice_of_aid_da.pdf

I denne meddelelse skitseres de fremskridt, der er gjort indtil videre, og samtidig præsenteres de prioriterede områder for de kommende måneders indsats på både EU-plan og internationalt plan til at styrke kampen mod skatteunddragelse og skatteundgåelse samt ulovlig finansiel aktivitet.

FREMSKRIDT MED EU'S DAGSRDEN FOR AT ØGE GENNEMSIGTIGHEDEN PÅ SKATTEOMRÅDET OG BEKÆMPE SKATTEUNDDRAGELSE OG SKATTEUNDGÅELSE

Større gennemsigthed på skatteområdet

Det første skridt i retning af en mere fair og effektiv beskatning bestod i at øge gennemsigtheden på området i hele Europa. Efter at Kommissionen fremsatte to ambitiøse forslag vedrørende gennemsigthed, blev medlemsstaterne for nylig enige om at skabe større åbenhed og øge samarbejdet mellem deres skattemyndigheder samt at styrke tilsynet med virksomhedernes grænseoverskridende skatteforanstaltninger. Fra 2017 vil alle medlemsstaterne automatisk foretage systematisk udveksling af oplysninger med hinanden om grænseoverskridende skatteafgørelser. I marts 2016 blev medlemsstaterne desuden enige om at foretage automatisk udveksling mellem skattemyndighederne af land for land-rapportering om multinationale koncerners aktiviteter med henblik på beskatning. De nye lovgivningsmæssige krav vil i høj grad forbedre medlemsstaternes evne til at beskytte deres skattegrundlag og slå ned på diverse skatteundgåelsesmekanismer.

Den Europæiske Union arbejder samtidig på at øge gennemsigtheden over for befolkningen. Der blev indført strenge gennemsigthedskrav til banker i kølvandet på finanskrisen. I henhold til kapitalkravsdirektivet² skal finansieringsinstitutterne offentliggøre centrale oplysninger om deres virksomhed, skatter, resultat og offentlige tilskud på land for land-basis både inden for og uden for EU. Større selskaber inden for udvindings- og skovbrugsindustrien skal nu også foretage offentlig land for land-rapportering i henhold til regnskabsdirektivet.

I april 2016 fremsatte Kommissionen forslag om at give alle multinationale selskaber med en tilstedeværelse i EU og en omsætning på over 750 mio. EUR pligt til at offentliggøre et sæt specifikke skatterelaterede oplysninger på internettet. Disse selskaber vil skulle offentliggøre land for land-oplysninger for hvert enkelt EU-land samt for de skattejurisdiktioner, der ikke efterlever standarderne for god skattepraksis. De vil ligeledes skulle give samlede tal for deres aktiviteter i resten af verden. De nye regler vil øge de store multinationale selskabers ansvarlighed på skatteområdet og sætte borgerne bedre i stand til at holde øje med selskabernes skattemæssige adfærd og ansøre dem til at betale skat, dér hvor de skaber deres fortjeneste, samtidig med at konkurrencen bevares, og uden at de mindre virksomheder pålægges en ekstra byrde. Europa-Parlamentet og Rådet opfordres til hurtigt at behandle forslaget.

EU har også truffet foranstaltninger til at øge gennemsigtheden i forbindelse med personlige konti. Siden januar 2016 gælder ny lovgivning til at forhindre, at der skjules formuer i udlandet. I henhold til direktivet om administrativt samarbejde er medlemsstaterne forpligtede til automatisk at udveksle større mængder oplysninger med hinanden om indkomst og kapital, som personer og enheder råder over i udlandet.

² Direktiv 2013/36/EU.

Derudover er der indgået nye aftaler om gennemsigtighed på skatteområdet med Schweiz, Liechtenstein, Andorra og San Marino, og der vil inden for de kommende uger blive indgået en lignende aftale med Monaco. Denne nye åbenhed vil gøre det nemmere for medlemsstaterne at opspore og sætte ind over for skattesnydere, samtidig med at det vil afskrække fra at skjule indkomst og aktiver i udlandet af skattemæssige hensyn. Endelig er medlemsstaterne i henhold til det fjerde hvidvaskdirektiv forpligtede til at oprette centrale registre med oplysninger om de reelle ejere med henblik på at skabe større åbenhed omkring kapitalstrømme og styrke bekæmpelsen af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at gennemføre disse regler inden udgangen af året.

En mere fair beskatning

Samtidig med indsatsen for at øge gennemsigtigheden har Kommissionen arbejdet lige så intenst på at sikre, at medlemsstaterne råder over de rette midler til at beskytte deres skattegrundlag mod misbrug og inddrive deres retmæssige indtægter.

I Kommissionens handlingsplan for en fair og effektiv beskatning³ fra juni 2015 redegøres der for en række foranstaltninger til at modernisere selskabsbeskatningen i EU. Handlingsplanen skabte grundlaget for en flerstrengt tilgang på EU-niveau til at sætte ind mod aggressiv skatteplanlægning og de systemer, der opmuntrer hertil, som samtidig minimerer risikoen for uberettiget dobbeltbeskatning. Arbejdet skrider allerede godt fremad på flere områder, ikke mindst når det gælder forberedelserne til et nyt forslag om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (FKSSG), som Kommissionen agter at fremsætte inden udgangen af året, og som skal forbedre rammerne for virksomhederne i det indre marked og samtidig fjerne de diskrepanser mellem de nationale systemer, der i øjeblikket udnyttes i den aggressive skatteplanlægning.

Pakken til bekæmpelse af skatteundgåelse fra januar 2016 omfattede retligt bindende foranstaltninger til at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning og en ekstern strategi til fremme af god skattepraksis på internationalt plan. Der er gjort betydelige fremskridt med alle pakkens elementer. Rådet vedtog direktivet om bekæmpelse af skatteundgåelse i juni 2016. Ved bl.a. at indføre fælles regler for håndteringen af hybride mismatch og kontrollerede udenlandske selskaber samt til at begrænse fradraget for rentebetalinger vil direktivet hjælpe med at forhindre nogle af de mest almindelige former for overførsel af overskud. Rådet tilsluttede sig den eksterne strategi i maj 2016, og der arbejdes videre med de forskellige tiltag, bl.a. processen med at opstille en fælles EU-liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner. Der gøres også væsentlige fremskridt på andre områder inden for selskabsbeskatning, f.eks. gennemgangen af reglerne for interne afregningspriser og af medlemsstaternes præferenceordninger, i overensstemmelse med nye internationale normer. Samtidig følger Kommissionen aktivt op på tilfælde, hvor særlige incitamenter til bestemte selskaber kan indebære et brud på EU's statsstøtteregler.

Kommissionen presser også på for at få indført et højere niveau af god skattepraksis på internationalt plan. Der er gjort stabile fremskridt med at forbedre rammerne for god skattepraksis på verdensplan og gøre skattesystemerne mere robuste for at forhindre skattesnyd. Særligt vil OECD's foranstaltninger til bekæmpelse af udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud (BEPS) sætte en stopper for nogle af de mest almindelige metoder til aggressiv skatteplanlægning, forudsat at de gennemføres bredt og i deres helhed.

³ COM(2015) 302.

LØSNINGER PÅ DE RESTERENDE UDFORDRINGER

Til trods for de betydelige fremskridt er Kommissionen overbevist om, at der kan gøres mere for at bekæmpe skatteundgåelse og skatteunddragelse. De seneste afsløringer i medierne af, hvordan man stadig benytter sig af hemmelige besiddelser og finansielle strukturer til at skjule indtægter og aktiver i udlandet, ofte med hjælp fra sofistikeret rådgivning. Nogle strukturer kan have ganske legitime formål, mens andre af disse aktiviteter kan understøtte korruption, hvidvask og skatteunddragelse.

Mange af de nye foranstaltninger, der er præsenteret ovenfor, herunder de bindende anti-misbrugsregler, de nye krav til gennemsigtighed og den fælles EU-liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner, burde hindre en sådan praksis i fremtiden. Men der findes stadigvæk store smuthuller i EU's og de internationale skatteregler, som må elimineres for at forhindre grænseoverskridende misbrug af skattereglerne og ulovlig økonomisk aktivitet. Europa-Parlamentet tilslutter sig denne holdning og har nedsat et udvalg, som skal undersøge sagen om Panama-papirerne og bør bidrage med nyttig information, der kan bidrage til at fastlægge EU's reaktion på disse afsløringer.

1. Der skal trækkes på forbindelsen mellem hvidvaskreglerne og gennemsigtighedsreglerne på skatteområdet

Sagen om Panama-papirerne bekræftede, at mangel på gennemsigtighed omkring de reelle ejere af foretagender kan skabe gunstige betingelser for hvidvask, korruption og skatteunddragelse. Løsningerne på disse problemer bør derfor være tæt forbundne og supplere hinanden.

Kommissionen har i dag foreslået ændringer af det fjerde hvidvaskdirektiv⁴, som særligt fokuserer på at styrke EU's instrumenter til at forhindre hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.⁵

Ændringerne omfatter bl.a. øget adgang til oplysninger for de finansielle efterretningsenheder, indførelse af due diligence-krav i forbindelse med udveksling af virtuelle valutaer og styrkelse af verificering og kontrol ved forudbetalte instrumenter.

Kommissionen vil også snart for første gang udarbejde en EU-liste over højrisikotredjelande med strategiske mangler i deres regler for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Ændringerne af det fjerde hvidvaskdirektiv omfatter en harmoniseret liste over de due diligence-foranstaltninger, som de finansielle institutter skal anvende på finansielle strømme fra disse lande.

Flere af de foreslåede ændringer vil direkte imødegå de problemer, der blev afdækket med de seneste afsløringer i medierne, og som gav mulighed for at skjule formuer i udlandet for at undgå beskatning.

For det første er tærsklerne for at fastslå de reelle ejere af passive koncernenheder blevet sænket med det ændrede hvidvaskdirektiv. Disse strukturer vil således blive genstand for øget gennemsigtighed og kontrol. For det andet vil de finansielle institutter som led i deres bredere pligt til at foretage finansiel rapportering med henblik på beskatning

⁴ COM(2016) 450.

⁵ Se også handlingsplanen med henblik på at styrke bekæmpelse af finansiering af terrorisme (COM(2016) 50).

systematisk skulle anvende de nuværende legitimations- og due diligence-regler for såvel eksisterende kunder som for nye kunder. Det vil give mulighed for at overvåge konti, som de finansielle institutter ikke har kontrolleret i mere end ti år, og som eventuelt er blevet brugt til ulovlige formål. For det tredje er kravene om registrering af de reelle ejere af truste blevet afklaret for at lukke smuthullerne i lovgivningen og fjerne nationale uoverensstemmelser. For det fjerde gives der øget adgang til oplysninger om de reelle ejere: Medlemsstaterne vil som følge af ændringer af selskabsdirektivet skulle give fri adgang til en række oplysninger om selskaber og virksomhedslignende truste⁶; for andre truste kan der gives adgang til sådanne oplysninger til dem, der kan påvise en legitim interesse. Det vil styrke bekæmpelsen af misbrug af juridiske enheder og arrangementer.

Foruden disse ændringer af det fjerde hvidvaskdirektiv og af selskabsdirektivet har Kommissionen foreslået en supplerende revision af direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet⁷. Ændringen skal sikre, at skattemyndighederne får adgang til de oplysninger, der leveres under EU's hvidvaskregler (dvs. kundelegitimerings- og due diligence-oplysninger samt oplysningerne i de nationale registre over reelle ejere), således at de kan udføre deres opgaver, og ikke kun i forbindelse med bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Medlemsstaterne kan i dag frit vælge, om de ønsker at give skattemyndighederne adgang til disse oplysninger, hvilket hæmmer effektiviteten af skatterevision. Ved at få adgang til disse oplysninger vil skattemyndighederne kunne identificere den person, der står bag et skyggeselskab eller uigennemskuelige strukturer eller enheder og således hurtigt reagere på tilfælde af skatteunddragelse og skatteundgåelse.

Et effektivt tilsyn og en effektiv håndhævelse er centrale for bekæmpelsen af hvidvaskning, finansiering af terrorisme og kriminalitet helt generelt. Det er derfor yderst vigtigt, at medlemsstaterne gennemfører de skærpede regler i national lovgivning og implementerer dem i praksis.

Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigst muligt at nå til enighed om de foreslåede ændringer af det fjerde hvidvaskdirektiv med henblik på at styrke bekæmpelsen af finansiering af terrorisme og lukke de betydelige smuthuller, som har givet skattesnydere mulighed for ikke at blive afsløret, når de kanalisere deres formue til udlandet.

Europa-Parlamentet og Rådet bør også hurtigt nå til enighed om den foreslåede revision af direktivet om administrativt samarbejde, som styrker synergierne mellem EU's hvidvaskregler og gennemsigtighedsreglerne på skatteområdet. Det vil sikre skattemyndighederne adgang til vigtige oplysninger på nationalt plan, så de kan slå ned på den skatteunddragelse og skatteundgåelse, der foregår ved hjælp af skjulte formuer i udlandet.

2. Øget udveksling af oplysninger om de reelle ejere

Ovennævnte forslag om at give skattemyndighederne adgang til flere nationale oplysninger om de reelle ejere vil give myndighederne langt bedre muligheder for at

⁶ Truste, som omfatter ejendom, der ejes af eller bestyres på vegne af en person, som udøver virksomhed bestående i eller omfattende forvaltning af truste, og som fungerer som forvalter af en trust i forbindelse med denne virksomhed med henblik på at realisere fortjeneste, samt andre former for juridiske arrangementer med en struktur eller funktion, der svarer til sådanne truste.

⁷ COM(2016) 452.

bekæmpe skatteunddragelse og skatteundgåelse. Der skal dog mere vidtrækkende tiltag til for effektivt at bekæmpe skatteunddragelse og skatteundgåelse, bl.a. øjeblikkeligt at gøre åbenheden om de reelle ejere gældende på tværs af grænserne.

EU har længe været klar over betydningen af administrativt samarbejde mellem skattemyndighederne i forbindelse med bekæmpelse af misbrug af skattereglerne. I den forbindelse er automatisk udveksling af oplysninger mellem skattemyndigheder et af EU's stærkeste instrumenter. Denne udveksling af oplysninger på tværs af grænserne er for nyligt blevet udvidet til at omfatte alle finansielle konti, skatteafgørelser samt oplysninger om multinationale koncerners aktiviteter på skatteområdet.

I lyset af de forhold, der blev fremhævet ved de seneste afsløringer i medierne, er der vægtige argumenter for at udvide det administrative samarbejde mellem skattemyndighederne endnu mere, så det også omfatter oplysninger om reelle ejere, både inden for EU og internationalt. Ved at give skattemyndighederne direkte adgang til andre medlemsstaters detaljerede oplysninger om de reelle ejere vil myndighederne langt nemmere kunne imødegå risikoen for skatteunddragelse og skatteundgåelse.

På EU-plan har samtlige medlemsstater indvilliget i at deltage i et pilotprojekt, der blev lanceret af Det Forenede Kongerige, Spanien, Italien og Frankrig, om udveksling af oplysninger om de ultimative reelle ejere af selskaber og truster⁸. Det vil være en naturlig forlængelse af de regler om gennemsigtighed, der allerede er indeholdt i EU-retten og i de forslag, der fremsættes i dag, som giver skattemyndighederne fuld adgang til oplysninger om de reelle ejere. Automatisk udveksling af oplysninger om de reelle ejere kunne potentielt integreres i de bindende regler for gennemsigtighed på skatteområdet, der allerede findes i EU.

På internationalt plan har G20 gentaget, at international finansiell gennemsigtighed har største prioritet. G20 opfordrede i april 2016 OECD og FATF⁹ til at foreslå nye globale gennemsigtighedsstandarder for de reelle ejere senest i oktober. Kommissionen glæder sig over dette initiativ, som vil give skattemyndighederne adgang til vigtige oplysninger til at afdække komplekse og skjulte offshore-ordninger over hele verden. Kommissionen vil yde al den støtte den kan til udviklingen af den nye globale gennemsigtighedsstandard. Så snart der er større klarhed om detaljerne ved gennemførelsen af det nye globale initiativ, vil Kommissionen analysere det med henblik på en eventuel sammenføring af medlemsstaternes registre over reelle ejere.

Kommissionen er begyndt at undersøge, hvordan den kan skabe de bedste rammer for automatisk udveksling af oplysninger om reelle ejere i EU for at sikre, at skattemyndighederne råder over ajourførte og pålidelige oplysninger om udenlandske selskaber og truster, der er potentielt relevante set ud fra et skatteperspektiv.

Kommissionen vil fremlægge en første analyse af spørgsmålet for medlemsstaterne i efteråret og på baggrund af deres tilbagemeldinger efterfølgende afgøre, hvad de næste skridt bør være.

⁸ <http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Standardartikel/Topics/Taxation/Articles/G5-letter-to-G20-counterparts-regarding-action-on-beneficial-ownership.html>

⁹ Den Finansielle Aktionsgruppe.

3. Et øget tilsyn med dem, der faciliterer og medvirker til aggressiv skatteplanlægning

De seneste afsløringer i medierne har rettet projektøren mod flere finansielle formidlere og rådgivere, og den rolle de har spillet med at hjælpe deres kunder med at skjule formuer i udlandet. Nogle komplekse transaktioner og selskabsstrukturer kan have ganske legitime formål, mens andre udenlandske aktiviteter kan være mindre berettigede eller ligefrem ulovlige. Der er allerede truffet en række vigtige foranstaltninger på EU-plan for at forhindre virksomheder og enkeltpersoner i at benytte kunstige eller skjulte strukturer i udlandet for at undgå eller unddrage sig skat. Det omfatter bl.a. nye gennemsigtighedsregler for finansielle konti¹⁰, anti-misbrugsregler i direktivet om bekæmpelse af skatteundgåelse¹¹, EU's solide retsgrundlag for den finansielle sektor og de foreslåede ændringer af det fjerde hvidvaskdirektiv. Der synes dog at være stærke argumenter for at vedtage flere foranstaltninger – enten ved hjælp af horisontale eller sektorspecifikke bestemmelser, som er særligt målrettet dem, der faciliterer og medvirker til konstruktioner med henblik på skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Det vil hjælpe de kompetente myndigheder med at identificere og blokere for en sådan aktivitet på et tidligt stadie og håndtere smuthullerne i lovgivningen. Det vil også have en afskrækkende effekt på dem, der aktivt tilskynder til og giver sig af med aggressiv skatteplanlægning.

Under OECD's BEPS-aktion 12 anbefales det, at landene pålægger skatteyderne og dem, der faciliterer skatteplanlægning (skatterådgivere, juridiske rådgivere, finansielle institutter m.fl.) at oplyse om eventuelle arrangementer til aggressiv skatteplanlægning, som de benytter sig af eller faciliterer. Enkelte medlemsstater¹² har allerede indført sådanne ordninger om obligatorisk oplysning på nationalt plan, mens andre overvejer at indføre dem. Eftersom aggressiv skatteplanlægning er af grænseoverskridende karakter, kan sådanne rent nationale ordninger imidlertid kun have begrænset virkning. I maj 2016 opfordrede Rådet Kommissionen til at "overveje lovgivningsmæssige initiativer om oplysningspligt inspireret af aktion 12 i OECD's BEPS-projekt med henblik på at indføre nogle mere effektive negative incitamenter for mellemed, der medvirker til ordninger for skattesvig eller skatteundgåelse". Det afspejler Europa-Parlamentets gentagne opfordring til skærpede foranstaltninger over for dem, der faciliterer og medvirker i diverse konstruktioner med henblik på skatteunddragelse.

Kommissionen vil undersøge, hvordan den bedst kan øge tilsynet og sikre, at der findes effektive negative incitamenter for dem, der faciliterer og medvirker i konstruktioner til aggressiv skatteplanlægning¹³. Det kan f.eks. omfatte øget gennemsigtighed omkring sådanne ordninger over for skattemyndighederne.

Med henblik herpå vil Kommissionen i løbet af efteråret iværksætte en offentlig høring for at indsamle feedback om den mest hensigtsmæssige fremgangsmåde.

¹⁰ COM(2013) 348.

¹¹ COM(2016) 26.

¹² Det Forenede Kongerige, Irland og Portugal.

¹³ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/index_da.htm.

Sideløbende hermed vil Kommissionen arbejde tæt sammen med OECD og andre internationale partnere om en mulig global tilgang til øget gennemsigtighed omkring rådgivernes aktiviteter, der går videre end OECD's anbefalinger under BEPS-aktion 12.

4. Fremme bedre standarder for god skattepraksis over hele verden

EU's foranstaltninger til at bekæmpe skatteunddragelse og skatteundgåelse er afgørende for at beskytte medlemsstaternes skattegrundlag, sikre virksomhederne lige konkurrencevilkår og fremme et mere fair og konkurrencepræget miljø i det indre marked. Misbrug på skatteområdet er imidlertid af global karakter, og det er derfor vigtigt at træffe foranstaltninger på internationalt plan for at bekæmpe uigennemskuelige systemer og aggressiv skatteplanlægning.

I den forbindelse støtter EU kraftigt OECD's bestræbelser på at sikre, at de høje standarder for god skattepraksis efterleves i hele verden, både gennem den inklusive ramme for efterlevelsen af BEPS og arbejdet i Det Globale Forum med at overvåge gennemsigtigheden på skatteområdet. EU har været hurtig til at implementere den nye globale standard for automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti (fælles indberetningsstandard) samt andre centrale BEPS-foranstaltninger gennem vedtagelsen af bindende lovgivning. EU går således forrest med et godt eksempel inden for god skattepraksis på internationalt plan. En af de største prioriteter er nu at sikre, at EU's internationale partnere også efterlever disse høje standarder for god skattepraksis, og EU skal øge presset i internationale fora – især i G20 – for at opnå dette.

I januar 2016 præsenterede Kommissionen en ekstern strategi for effektiv beskatning¹⁴, som skal sikre en sammenhængende EU-tilgang til fremme af god skattepraksis over hele verden. Som led i denne strategi har Kommissionen beskrevet flere redskaber til at fremme god praksis i hele verden, bl.a. aftaler med tredjelande og ved at hjælpe udviklingslande med at leve op til standarderne for god skattepraksis. Hvad angår de lande, som nægter at efterleve standarderne for god skattepraksis, har Kommissionen foreslået at udarbejde en liste, hvilket afspejler Europa-Parlamentets opfordringer¹⁵ til at indføre en liste over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner. Den fælles EU-liste vil være baseret på klare, objektive og internationalt berettigede kriterier, en streng screening-proces og en åben dialog med de berørte tredjelande. Finansministrene i EU tilsluttede sig denne tilgang på Ecofinmødet i maj 2016 og anmodede om at have den første EU-liste klar i 2017. De har desuden bedt Gruppen vedrørende Adfærdskodeksen (erhvervsbeskatning) om at undersøge passende modforanstaltninger til at ledsage denne liste.

Den fælles EU-liste bør fungere som et afskrækkende middel og berøre de lande, der nægter at gå sammen med resten af verden om at bevæge sig i retning af en mere fair og gennemsigtig beskatning. Samtidig giver den seneste opfordring fra G20 om at etablere en international liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner ideen om en EU-liste endnu større værdi. Den fælles EU-liste kan blive retvisende for den kommende internationale liste, da den vil være baseret på internationalt vedtagne standarder.

¹⁴ COM(2016) 24.

¹⁵ Rapporter fra TAXE 1 og 2-udvalgene: <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/taxe/work-in-progress.html>

For hurtigt at få udarbejdet EU-listen er Kommissionen i færd med at lægge sidste hånd på en første vurdering af alle tredjelande for at fastslå, i hvor stor grad de risikerer at udhule medlemsstaternes skattegrundlag. Den vil fremlægge resultaterne af sin analyse for Gruppen vedrørende Adfærdskodekset (erhvervsbeskatning) inden sommeren. Medlemsstaterne vil med udgangspunkt heri hurtigt kunne udpege de tredjelande, som de ønsker at få foretaget en grundigere analyse af med hensyn til deres skattepraksis, og indlede en dialog med de berørte jurisdiktioner inden udgangen af 2016.

Kommissionen vil også arbejde tæt sammen med OECD om at udvikle en ambitiøs og effektiv international liste over ikkesamarbejdsvillige jurisdiktioner.

5. Bedre beskyttelse af whistleblowere

Der har i de seneste år været politisk enighed om at bekæmpe skatteunddragelse og skatteundgåelse i Europa, hvilket har ført til gennemførelsen af betydelige foranstaltninger på internationalt plan og EU-plan. De seneste højt profilerede sager om selskabers skatteundgåelse og enkeltpersoners skatteunddragelse, som blev afsløret af whistleblowere, har øget behovet for effektive foranstaltninger til at beskytte disse whistleblowere. Ved at beskytte dem, der rapporterer eller afslører oplysninger om handlinger eller undladelser, som udgør en alvorlig trussel mod eller er til skade for offentlighedens interesse, får de ansatte ikke alene bedre mulighed for at viderebringe sådanne oplysninger, det kan også potentielt give et stort bidrag til opsporingen af svig og skatteunddragelse, som berøver de europæiske skattemyndigheder for legitime skatteindtægter. Europa-Parlamentet og mange andre interessenter har derfor opfordret til en bedre beskyttelse af whistleblowere.

Beskyttelsen af whistleblowere er absolut nødvendig i betragtning af, at de institutionelle processer for at sikre ansvarlighed hviler på, at der offentliggøres oplysninger for at afdække eventuelle overtrædelser. Beskyttelsen af whistleblowere i den offentlige og den private sektor er med til at rette op på dårlig forvaltning og uregelmæssigheder, herunder grænseoverskridende korrupsion i forbindelse med nationale eller EU's finansielle interesser. Set i forbindelse med det indre markeds funktion og virksomhedernes sociale ansvar kan det bidrage til at holde selskaberne i tøjlerne og beskytte samfundsmæssige interesser, som kan styrke tilliden til markedet og således tiltrække potentielle investorer og forretningspartnere.

Kommissionen bakker fuldt op om målet om at beskytte whistleblowere mod repressalier. Den har taget skridt til at beskytte whistleblowere i både EU's sektorlovgivning og inden for EU's institutioner. For eksempel skal medlemsstaterne indføre effektive og pålidelige mekanismer til at anspore til rapportering til de kompetente myndigheder om potentielle eller faktiske overtrædelser af hvidvaskreglerne. De finansielle institutter og andre forpligtede enheder skal indføre procedurer for ansatte eller personer i en tilsvarende stilling, der ønsker at rapportere overtrædelser af disse regler. Der findes lignende regler for advokatfirmaer og revisionsfirmaer samt på andre områder af EU-retten, f.eks. markedsmissbrug og kollektiv investering i værdipapirer. I EU's bestemmelser om forretningshemmeligheder lægges der såvel vægt på betydningen af professionel adfærd og fortrolige forretningsoplysninger som på beskyttelsen af whistleblowere.

For så vidt som EU-retten ikke indeholder specifikke bestemmelser om beskyttelsen af whistleblowere, er det den nationale lovgivning, der finder anvendelse. Det gælder

områder som overholdelse af skattereglerne, som i øjeblikket ikke er omfattet af EU-bestemmelser for beskyttelse af whistleblowere.

Kommissionen vil fortsat holde øje med medlemsstaternes bestemmelser vedrørende whistleblowere og fremme forskning og udveksling af bedste praksis for at ansøre til en bedre beskyttelse på nationalt plan. Sideløbende hermed vil den se nærmere på, om der er behov for yderligere tiltag på EU-plan.

Kommissionen er med henblik på at øge beskyttelsen af whistleblowere i færd med at undersøge, om der er behov for horisontale eller yderligere sektormæssige tiltag på EU-plan, samtidig med at nærhedsprincippet overholdes.

Konklusion

Der er i løbet af de seneste år blevet gjort store fremskridt på EU-plan med hensyn til at bekæmpe skatteunddragelse, skatteundgåelse, svig og korruption. Kommissionen har fremsat forslag til at øge gennemsigtigheden på skatteområdet, betydeligt reducere mulighederne for aggressiv skatteplanlægning og fremme god skattepraksis på verdensplan. Så snart de er fuldt implementeret, vil de føre til permanente ændringer af skattelandskabet i Europa og gøre det mere fair, åbent og effektivt til fordel for borgerne, virksomhederne og medlemsstaterne i det indre marked.

Kampen for at sikre et mere fair og gennemsigtigt skattesystem kræver en kontinuerlig indsats, og at der hurtigt kan reageres på nye forhold og begivenheder. Den praksis, der for nylig blev afdækket i medierne, har fået EU til at gå endnu længere med hensyn til at forbedre den interne koordinering for at bekæmpe skadelig skattepraksis og til at gå hånd i hånd med internationale partnere – særligt G20 og OECD – for at skabe en global dagsorden om bekæmpelse af finansielle ugeringer.

Foranstaltningerne i denne meddelelse kan give et betydeligt bidrag med hensyn til at forhindre uigennemskuelige og indimellem ulovlige konstruktioner i stil med dem, der blev afsløret i medierne. Bestemte og effektive foranstaltninger på disse områder vil sætte EU i stand til at bevare sin position som bannerfører for god skattepraksis i resten af verden og til at presse sine internationale partnere til at følge det gode eksempel. Det vil øge retfærdigheden og bidrage til jobskabelse, vækst og investeringer i Europa.